

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIAI

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (8 5) 239 6658

Ministrui Pirmininkui S. Skverneliui
Švietimo ir mokslo ministrei J. Petrauskienei
Lietuvos universitetų rektorių konferencijos Prezidentui prof. habil. dr. J. Augučiiui
Vilniaus universiteto rektoriui prof. A. Žukauskui
Kauno technologijos universiteto rektoriui P. Baršauskui

2016 m. sausio 3 d.

Aukštosios mokyklos Lietuvos visuomenės gyvenime vaidina ypač svarbų vaidmenį ne tik suteikdamos aukšto lygmens išsilavinimą mūsų šalies jauniems žmonėms, bet ir savo priėmimo į aukštąsias mokyklas taisyklėmis pademonstruodamos, kokias mūsų jaunimo savybes ar kvalifikacijas aukštosios mokyklos, o kartu ir pati visuomenė, pripažįsta ypač vertingomis.

Kaip žinote, šiuo metu stojantieji į universitetus yra vertinami pagal tvarką, kuri yra nustatoma pagal švietimo ir mokslo ministro įsakymu tvirtinamą Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo atitinkamais metais tvarkos aprašą bei pagal atitinkamas pačių universitetų pasitvirtintas taisykles, kurios nustato minimalius reikalavimus ir konkursinio balo skaičiavimo metodiką.

Šie teisės aktai nustato, kaip skaičiuojami konkursiniai balai, kuriais pirmiausia vertinami atitinkami valstybiniai brandos egzaminai, įskaitant lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos ir užsienio kalbos (anglų, vokiečių arba prancūzų) egzaminus, o prie šių pridedami ir papildomi balai, kuriais įvertinamos kitos vertingos stojančiųjų savybės.

Vilniaus universiteto Minimalių reikalavimų ir konkursinio balo skaičiavimo metodika, stojantiesiems 2016 metais numatė, kad papildomus balus gali gauti tarptautinių olimpiadų bei konkursų nugalėtojai (iki 2.5 balo); šalies olimpiadų ir konkursų nugalėtojai (iki 1.5 balo); išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai, o taip pat ir baigusieji Vasario 16-osios gimnaziją, Punsko Kovo 11-osios licėjų bei kitas lietuviškas gimnazijas, veikiančias už Lietuvos ribų (papildomai skiriamas 1 balas); Lietuvoje besimokantiems vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokiniams – išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikams, vaikaičiams ir provaikaičiams, kurie ne mažiau kaip trejus metus yra gyvenę užsienyje, o atvykę į Lietuvą pradėjo mokytis 8-12 klaseje – taip pat papildomai skiriamas 1 balas.

Toks papildomų balų skyrimas demonstruoja visuomenei svarbų vertybinį požiūrį, kad aukštosios mokyklos, priimdamos jaunuolius į studijų programas, papildomai vertina jų ypatingus mokslinius ar kūrybinius pasiekimus, o taip pat rūpinasi ir tuo, kad mūsų išeivijos, lietuvių kilmės užsieniečių bei emigrantų vaikai turėtų palankesnes sąlygas tapti universitetų studentais.

Seime esame sukūrę Seimo narių „Gegužės 3-ios“ grupę, vienijančią Seimo narius, kuriems rūpi, kad Lietuvoje būtų įgyvendinama efektyvi tautinių bendrijų politika, ypatingą dėmesį skiriant Vilniaus regiono problematikai. Viename iš pirmųjų grupės pasitarimų aptarėme tautinių bendrijų švietimo situaciją.

Nors tautinių bendrijų jaunimui yra sudarytos ypač palankios sąlygos įgyti vidurinį išsilavinimą mokyklose, kuriose dauguma dalykų yra dėstoma jų gimtąja kalba, tačiau nemažai jų mokosi lietuviškose mokyklose. Įgiję vidurinį išsilavinimą, daugelis jų sėkmingai studijuoja Lietuvos aukštosiose mokyklose, nors nemažai jų išvyksta studijuoti ir į kaimyninę Lenkiją, kur baigia studijas ir daugelis jų pasilieka dirbti bei gyventi. Tai neleidžia sustiprėti Lietuvoje pasilikusiam tautinių bendrijų inteligentiškajam, aukštą išsilavinimą įgijusiam sluoksniui, dėl ko nukenčia ir šių bendrijų

veikla bei jų galimybė efektyviai atstovauti savo bendrijų interesus valstybinėse institucijose bei visuomenės gyvenime.

Seimo narių „Gegužės 3-ios“ grupė yra įsitikinusi, kad Lietuvos visuomenei būtų naudinga, jeigu kiek galima daugiau tautinių bendrijų jaunuolių turėtų palankias galimybes studijuoti Lietuvos aukštosiose mokyklose. Todėl Seimo grupė siūlo nustatyti, kad stojant į aukštąsias mokyklas papildomi balai būtų skiriami ir už užsienio kalbų mokėjimą (skiriant iki 0.5 balo). Tai sudarytų palankias galimybes tautinių bendrijų jaunuoliams, baigusiems lietuviškas ar tautinių bendrijų mokyklas, studijuoti Lietuvos aukštosiose mokyklose ir gauti papildomus balus už tinkamas savo gimtosios kalbos (lenkų, rusų, žydų, baltarusių ir t.t.) žinias.

Lygiai taip pat papildomais balais turėtų būti vertinamos bet kokių užsienio kalbų žinios, kas skatintų jaunuolius Lietuvoje dar aktyviau mokytis skandinavų, ispanų, kinų ar japonų kalbų.

Toks užsienio kalbų žinių vertinimas turėtų atitikti tarptautinius standartus ir Tarptautinių užsienio kalbų egzaminų įvertinimų įskaitymo tvarkos aprašo reikalavimus.

Esame įsitikinę, kad kalbų žinojimas XXI amžiuje tampa dideliu privalumu. Gebėjimas pažinti pasaulį, susikalbėti kitose šalyse, bendrauti su vartotojais tos šalies kalba tampa labai svarbiu profesiniu privalumu. Jau ir šiandien daugelis Lietuvoje veikiančių stambių tarptautinių korporacijų, samdydami darbuotojus, kaip didelį privalumą vertina ne tik tradicinių europietiško kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų) žinias, bet ir specifinių kalbų: lenkų, rusų, kinų ar japonų žinojimą. Tokie gebėjimai lengviausiai ir geriausiai vystomi ir įtvirtinami mokykliniame amžiuje, ir tokius gebėjimus turėtų vertinti tiek mūsų visuomenė, tiek ir mūsų aukštosios mokyklos.

Pademonstruodami, kad mūsų aukštosios mokyklos tai pripažįsta savo vertinimo taisyklėse, paskatintume jaunimą į užsienio kalbų žinias investuoti savo laiką ir energiją. Kartu tai būtų reikšmingas žingsnis įgyvendinant plačią valstybinę tautinių bendrijų politikos programą, kurios vienas iš tikslų – sudaryti palankias sąlygas tautinių bendrijų atstovams siekti tinkamo ir kokybiško išsilavinimo Lietuvoje.

Pagarbiai

Seimo „Gegužės 3-osios“ grupės vardu

Andrius Kubilius

